

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Afronding woningbouw Kloosterveen, gemeente Assen

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

2 februari 2017 / projectnummer: 3165

1. Hoofdpunten van het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Assen wil op termijn de wijk Kloosterveen uitbreiden met maximaal 2.500 woningen. Daarbij wordt mogelijk ook een nieuwe aansluiting op de provinciale weg N371 gemaakt. De voorgenomen uitbreiding van de wijk wordt vastgelegd in een structuurvisie en vervolgens in één of meer bestemmingsplannen. Ter onderbouwing van een besluit over de visie en de plannen stelt de gemeente een plan-MER op. Ze heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ om advies gevraagd over de inhoud van het MER.

De Commissie geeft in dit advies aan wat de reikwijdte en het detailniveau dienen te zijn van het op te stellen MER. Zij beschouwt in ieder geval de volgende informatie als essentieel voor het meewegen van het milieubelang in een besluit over de structuurvisie en daarmee als relevant voor het MER:

- een verkenning van varianten voor de verkeersontsluiting, de energievoorziening en het waterbeheer en voor de gefaseerde ontwikkeling van de wijk;
- de uitwerking van een geïntegreerd toekomstbeeld dat is afgeleid uit de verkenning;
- de gevolgen van dat geïntegreerd toekomstbeeld voor het woon- en leefmilieu in het bestaande deel van Kloosterveen.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de "Notitie reikwijdte en detailniveau Plan-MER Afronding Kloosterveen" van de gemeente, hierna NRD. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de NRD voldoende aan de orde komen.

2. Achtergrond en besluitvorming

De uitbreiding van de wijk Kloosterveen is eerder onderzocht. De NRD legt helder uit in welke vorm dat onderzoek heeft plaatsgevonden en waarom het plan tot nu toe niet is uitgevoerd. Gegeven de voortdurende onzekerheid over de ontwikkeling van de woningbehoefte in Assen wil de gemeente het voornemen nu vastleggen in een structuurvisie. Op die manier kan ze flexibeler omgaan met de invulling van die behoefte. Op het ogenblik dat de uitvoering van (een deel van) het voornemen aan de orde is, zal deze worden geconcretiseerd in één of meer

¹ De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via deze link: [3165](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

bestemmingsplannen. De gemeente Assen wil nu een MER opstellen met een detailniveau dat voorkómt dat bij het bestemmen opnieuw een MER nodig is.²

Tijdens het eerdere proces van planvorming is al een MER opgesteld, waarover de Commissie heeft geadviseerd.³ Omdat het voornemen op hoofdlijnen ongewijzigd is gebleven, kan op onderdelen worden gebruikgemaakt van informatie die in de eerdere procedure is verzameld.

De NRD laat zien dat de context voor het voornemen sinds het voorgaande MER is gewijzigd. Zo is niet alleen het gemeentelijke woonbeleid bijgesteld, maar ook heeft de transitie naar het gebruik van duurzame energie een nog prominentere plaats gekregen in het gemeentelijk beleid.⁴ Geef in het MER aan wat deze en eventuele andere relevante beleidsontwikkelingen en –voornemens betekenen voor het voornemen. Geef over de woonvisie bijvoorbeeld aan wat ze inhoudt, hoe omvangrijk de totale woningbouwopgave voor de gemeente Assen is, waarop de verwachte ontwikkeling in de behoefte is gebaseerd en welke plaats de plannen in Kloosterveen innemen in deze woonvisie (prioriteit en woningmarktsegment). Geef omtrent de energietransitie aan welke ambities de gemeente heeft geformuleerd voor de stad als geheel en voor de wijk. Beschrijf bijvoorbeeld de eisen die worden gesteld aan de energieprestatie van nieuwe woningen, aan het decentraal opwekken van energie of aan het gebruik van bouwmaterialen.

Het MER wordt opgesteld in voorbereiding op een besluit over de structuurvisie voor de afronding van de woonwijk Kloosterveen. Ga in het MER ook in op de vervolgbesluiten die nodig zijn voor de realisatie van het voornemen, zoals op de relatie tussen die besluiten en op de bestuursorganen die ze moeten nemen.

3. Voorgenomen activiteit, varianten en toekomstbeeld

3.1 Varianten voor het voornemen

In de NRD wordt gesteld dat het autoverkeer van en naar de wijk de meest bepalende factor is voor het eindbeeld van de wijk, en wordt voorgesteld om daarvoor twee varianten te onderzoeken. In de ene variant zal worden onderzocht hoe het verkeer via één aansluiting op het wegennet van de bestaande wijk kan worden afgewikkeld en wat dat betekent voor de milieueffecten. In de andere variant wordt aangenomen dat verschillende verbindingen met de bestaande wijk worden gerealiseerd. In beide gevallen wordt ook een nieuwe aansluiting op de N371 voorzien. (Het aanleggen van) deze aansluiting wordt beschouwd als een integraal onderdeel van het voornemen. Ook voor de Commissie zijn dit relevante varianten.

Maar een structuurvisie dient naar het oordeel van de Commissie een ruimer doel. Daarin worden wensen en ambities voor de (middel)lange termijn verkend en tegen elkaar afgewogen. Voor een nieuwe wijk, waarin nog heel veel mogelijk is, zijn er veel meer bouwstenen

² De Commissie wijst erop dat voor de vraag of opnieuw een MER moet worden opgesteld voor het bestemmingsplan, het wettelijk kader dat op dat ogenblik geldt, bepalend is. Mogelijk kunnen gegevens opnieuw worden gebruikt.

³ [Gebiedsontwikkeling Norgerbrug](#). Rapporten 2449-33 van 17 aug 2010 en 2449-96 van 29 augustus 2011.

⁴ Naar een klimaatneutraal Assen – Visie Energietransitie 2016-2020. Gemeente Assen, concept van 21 september 2016.

dan alleen de verkeersstructuur waar onderscheidende keuzes kunnen worden gemaakt die de leefbaarheid, de inrichting en de uitstraling ervan beïnvloeden. In het geval van Kloosterveen denkt de Commissie met name aan de volgende bouwstenen:

- varianten voor de verkeersstructuur;
- mogelijkheden om de wijk klimaatneutraal te ontwerpen;
- kansen op het gebied van het waterbeheer;
- varianten voor het gefaseerd aanleggen van de wijk, onder andere in relatie tot de ontsluiting.

De drie eerstgenoemde aspecten zijn relevant voor de effecten in de eindsituatie en het laatste aspect beïnvloedt vooral de effecten die optreden in de aanlegfase.

Ze adviseert om niet alleen voor de verkeersstructuur, maar ook voor de andere bouwstenen een aantal varianten te verkennen. Voer die verkenning uit op een abstractieniveau dat past bij een structuurvisie. Bepaal hiermee de aanpak voor het aanleggen van de wijk. Leid vervolgens op grond van die verkenning een geïntegreerd toekomstbeeld af voor de totale wijk. Werk dat vervolgens uit op een detailniveau dat past bij een bestemmingsplan. De Commissie gaat hierna uitgebreider in op de genoemde, aanvullende bouwstenen.

3.1.1 Toekomstbeeld: vormgeving van de energievoorziening

De Commissie vindt het essentieel dat wordt onderzocht hoe de uitbreiding van Kloosterveen kan bijdragen aan het klimaatneutraal maken van de stad. De keuzes die op dit punt worden gemaakt, kunnen ook de inrichting en de uitstraling van de wijk beïnvloeden. Gegeven de ambities die de gemeente op dit gebied heeft geformuleerd, moet het onderzoeken en afwegen van de mogelijkheden die er zijn, een belangrijk onderdeel vormen van het MER. Besteed daarbij ook aandacht aan de rol die de gemeente daarbij zelf kan spelen.

De Commissie adviseert om varianten te verkennen die van elkaar verschillen voor wat betreft:

- de bronnen van warmte en elektriciteit, de locatie van die bronnen binnen en buiten de nieuwe wijk en de distributie en opslag van warmte en elektriciteit;
- de eisen die aan de bebouwing worden gesteld, zowel op het punt van energiebehoefte en -productie als op het punt van materiaalgebruik.

Ontwikkel de varianten vanuit de perspectieven die de aanwezige energie-infrastructuur en de potentieel beschikbare bronnen bieden. De energie-potentiekaart van Assen⁵ biedt daartoe aanknopingspunten. Onderzoek ten minste of alle warmte en elektriciteit die in de wijk worden gebruikt, er ook kunnen worden geproduceerd.

Betrekt daarbij mogelijkheden voor het verduurzamen van de mobiliteit in en naar de nieuwe wijk, zoals maatregelen die het gebruik van OV en fiets stimuleren en het autogebruik beperken of mogelijkheden om elektrisch laden van voertuigen te bevorderen, zodat de aanschaf van elektrische voertuigen wordt gestimuleerd.

⁵ Kooper S. De energiepotentiekaart van de gemeente Assen. Een onderzoek naar de ruimtelijke toepassingsmogelijkheden van duurzame-energietechnieken. RU Groningen en gemeente Assen, augustus 2011.

Onderzoek de mogelijkheden voor de koppeling van de energietransitie aan andere belangen en functies van de wijk en haar omgeving, zoals de belangen van agrariërs (e.g. productie van biomassa/-energie) en het waterschap (duurzaam waterbeheer).

3.1.2 Toekomstbeeld: vormgeving van het waterbeheer

Het plangebied ligt in een relatief diep ontwaterde polder beneden het niveau van omliggende boezemvaarten. Bij het inrichten van de nieuwe wijk kan op verschillende manieren hiermee rekening worden gehouden. De Commissie adviseert om enkele varianten voor het in te stellen polderpeil binnen de wijk te verkennen en te beoordelen wat deze betekenen voor de grondbalans, de waterberging, de eisen aan de woningen (bij voorbeeld bouwen zonder kruipruimte), de energiebehoefte, de uitstraling van de wijk en de mogelijkheden voor natuurontwikkeling. Geef aan wat de afstemming met de waterbeheerder over zijn voorstellen omtrent (het onderzoek naar) het waterbeheer heeft opgeleverd.⁶

3.1.3 Aanlegfase: ordening van deelplannen

De gemeente heeft tijdens het bezoek van de Commissie aan het plangebied⁷ aangegeven dat zowel een gefaseerde ontwikkeling van noord naar zuid als een ontwikkeling in omgekeerde richting worden overwogen en dat ook de route van het bouwverkeer naar een te bebouwen deelgebied nog onderwerp is van onderzoek. De Commissie adviseert om daarvoor een aantal varianten te verkennen die de extremen in beeld brengen. Ze denkt daarbij bijvoorbeeld aan een variant waarbij eerst uitwerking wordt gegeven aan het noordoostelijke deel van het plangebied en het bouwverkeer via de bestaande wijk rijdt, en een variant waarbij eerst uitwerking wordt gegeven aan het zuidoostelijke deel dat via een (tijdelijke) verbinding met de N371 of de N373 voor het bouwverkeer wordt ontsloten.

Benut deze varianten bij het bepalen van de volgorde waarin en wijze waarop deelplannen worden gerealiseerd.

3.2 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

Omdat onduidelijk is wanneer het plan zal worden afgerond, adviseert de Commissie om voor twee jaren een vergelijking te maken tussen de situatie met en die zonder realisatie van het voornemen:

⁶ Zie hiervoor de zienswijze van het waterschap Drents Overijsselse Delta.

⁷ De werkgroep van de Commissie heeft op 14 december het plangebied bezocht en het voornemen besproken met de gemeente en haar adviseur.

- voor het jaar 2030, omdat daarvoor gegevens voor verkeersprognoseberekeningen beschikbaar zijn;
- voor het jaar 2040 (globaal) vanwege de looptijd van 20 jaar voor de structuurvisie en om de onzekerheid in de toekomstige ontwikkelingen — en daarmee ook de robuustheid van het wegennet — in beeld te brengen.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen van het voornemen

Een deel van de onderstaande aanbevelingen wijkt slechts beperkt af van wat de Commissie in 2010 heeft geadviseerd.³ Vaak kan dus dezelfde aanpak worden gehanteerd als toen en is ook een zelfde detailniveau gewenst. Het betekent dat in dat geval de informatie uit het toenmalige MER vooral moet worden geactualiseerd.

Beschrijf de (milieu-) gevolgen van de varianten uit hoofdstuk 3 van dit advies kwalitatief of met behulp van vuistregels, met uitzondering van de gevolgen voor het verkeer en geluid, waarvoor effecten moeten worden berekend. En beschrijf de (milieu-) gevolgen van het toekomstbeeld gedetailleerd en, waar mogelijk, kwantitatief.

4.1 Verkeer

Beschrijf eventueel op te lossen of te verwachten verkeersproblemen in de omgeving van het plangebied⁸ en de concrete eisen waaraan de inrichting van het wegennet in en om Kloosterveen moet voldoen. Maak in het MER gebruik van een actueel verkeersprognosemodel en geef een toelichting op de uitgangspunten van en de aannames in het gebruikte model.

Beschrijf de verkeerssituatie aan de hand van de volgende toetsbare aspecten:

- *Structuur*: de gekozen wegenstructuur (incl. het wegtype volgens het concept 'Duurzaam Veilig'), de fietsroutes, de ontsluiting met het OV en de inrichtingsmaatregelen om het autoverkeer in de wijk te beperken;
- *Afwikkeling*: de intensiteiten in de ochtend- en avondspitsperiode (in aantal voertuigen/uur), de I/C-verhoudingen⁹ (in percentages) op de wegvakken en de V/C-verhoudingen¹⁰ op de belangrijkste kruispunten. En beschrijf de robuustheid van het wegennet in 2040 in termen van ruimte in de I/C-verhoudingen;
- *Gedrag*: de verandering in de gekozen vervoerwijze door verbetering van het OV en de fietsvoorzieningen en door bevordering van het fietsgebruik in het algemeen.

⁸ Dat kan bijvoorbeeld aan de hand van recente verkeersanalyses met een actueel verkeersprognosemodel.

⁹ I/C = de verhouding tussen het aantal voertuigen op een wegvak en de beschikbare capaciteit van dat wegvak. Onderscheid daarbij: $I/C \leq 0.8$, $0.8 < I/C \leq 0.9$ en $0.9 < I/C \leq 1.0$.

¹⁰ V/C = de verhouding tussen het aantal voertuigen op een kruispunt en de beschikbare capaciteit van dat kruispunt. Onderscheid daarbij: $V/C \leq 0.9$ en $0.9 < V/C$.

4.2 Woon- en leefmilieu

Naar het oordeel van de Commissie moet de verkenning van de varianten leiden tot de identificatie van eventuele knelpunten in het woon- en leefmilieu. De berekeningen voor het geïntegreerde toekomstbeeld moeten inzicht bieden in de mogelijkheden om de gesignaleerde knelpunten op te lossen.

Aan de randen van het plangebied bevinden zich enkele (agrarische) bedrijven. De hindercontouren van die bedrijven beïnvloeden de inrichting van het plangebied omdat activiteiten zoals woningbouw binnen bepaalde contouren niet zijn toegestaan. Geef de contouren aan op kaart en beschrijf hoe daarmee bij de planvorming wordt omgegaan.

4.2.1 Lucht

Beschrijf voor het geïntegreerde toekomstbeeld de effecten op de luchtconcentraties van fijnstof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en NO₂, ook onder de grenswaarden.¹¹ Maak daarbij gebruik van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Presenteer de resultaten van de berekeningen in de vorm van kaarten met verschilcontouren¹² en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.

4.2.2 Geluid

Beschrijf welke geluidniveaus worden nagestreefd en in hoeverre en waar hinderbeperkende maatregelen nodig zijn om die niveaus te realiseren.

Geef op een kaart een overzicht van de bestemmingen binnen het studiegebied die geluidgevoelig zijn. Schets vervolgens een beeld van de wijzigingen in de geluidbelasting op die gevoelige bestemmingen voor de verschillende verkeersvarianten. Doe dit voor de eerdergenoemde referentiejaar. Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan het 'Rekenen meetvoorschrift geluid 2012'.¹³ Betrek bij deze beoordeling ook die wegen waar de verkeersintensiteit 20% of meer afneemt, en wegen waar de verkeersintensiteit 30% of meer toeneemt.¹⁴

Presenteer voor het toekomstbeeld de gevoelige bestemmingen en de geluidscontouren van de wegen op een kaart. Geef aan waar knelpunten ontstaan en hoe deze worden opgelost. Geef bijvoorbeeld aan welke maatregelen worden genomen, zoals 'stiller asfalt' of geluidschermen.

¹¹ Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen namelijk nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

¹² Gebruik hiervoor klassebreedtes van 1,0 µg/m³ of, als die breedte onvoldoende onderscheidend is, kleinere klassebreedtes. Beperk het studiegebied tot de zone waarin het voornemen wijzigingen van minstens 3% van de jaargemiddelde grenswaarde veroorzaakt (≅ 1 µg/m³). Zijn wijzigingen kleiner, dan is sprake van 'niet in betekende mate' bijdragen aan de luchtkwaliteit waarvoor geen toetsing noodzakelijk is (zie hiervoor de [website van Infomil](#)).

¹³ Zoals ook is aangegeven in de zienswijzen van een aantal bewoners van Virgo dient een onderzoek dat ook de planuitwerking kan ondersteunen voldoende gedetailleerd eventuele knelpunten aangeven en mogelijkheden om ze in te perken of op te heffen.

¹⁴ Bij deze toe- c.q. afname is sprake van een verandering van de geluidbelasting van 1 dB of meer. Indien maatregelen worden genomen die uitsluitend het vrachtverkeer beïnvloeden, neem dit dan ook mee in de afbakening van het onderzoeksgebied waarbij uitgegaan wordt van veranderingen van minimaal 1 dB.

4.3 Bodem en water

Beschrijf de invloed van de varianten op het oppervlaktewater- en het grondwatersysteem, zowel binnen de nieuwe wijk als in de omgeving daarvan.¹⁵ Beschrijf hoe de toename aan verhard oppervlak in het plangebied wordt gecompenseerd middels extra waterberging voor oppervlaktewater. Geef aan hoe wordt gezorgd voor voldoende drooglegging en op welke wijze de wateropgave een plaats krijgt bij de ontwikkeling en duurzame inrichting van de nieuwe woonwijk.

4.4 Energie

Geef inzicht in

- de energiebehoefte en -productie van de wijk en in de consequenties daarvan voor de emissie van broeikasgassen;
- de bijdrage aan het realiseren van de landelijke en gemeentelijke transitiedoelstellingen.

Breng de ruimtelijke gevolgen van de energietransitie in beeld, zowel binnen de nieuwe wijk als daarbuiten, voor zover relevant voor realisatie van de beleidsdoelen.

4.5 Natuur

De nieuwe wijk wordt een rustige, groene buitenwijk, die een belangrijke bijdrage kan leveren aan de biodiversiteit in het gebied. De Commissie adviseert om te onderzoeken hoe die bijdrage kan worden ingevuld. Denk daarbij aan het creëren van nestgelegenheden voor vogels. Zowel de inrichting (beplanting) als het beheer (maaifrequentie) kunnen daaraan bijdragen.

Bepaal daarnaast het invloedsgebied van de nieuwe wijk op de omringende natuur op basis van de maximale redelijkerwijs te verwachten effectafstand. Beschrijf de ingreep-effectrelaties voor de gevolgen voor de natuur. De Commissie verwacht dat effecten van (stikstof)depositie, verstoring (licht, geluid, beweging) en vernatting aan de orde kunnen zijn.

Gevolgen voor beschermde gebieden

Ga na of de Natura 2000-gebieden 'Fochteloërveen' en 'Witterveld' mogelijk door het voor-nemen kunnen worden beïnvloed. Geef voor deze gebieden:

- hun ligging en de relevante instandhoudingsdoelstellingen voor habitats en soorten;
- de omvang en kwaliteit van de relevante habitattypen en leefgebieden van soorten;
- de actuele populatieomvang van (vogel)soorten en of deze zich onder of boven de instandhoudingsdoelstelling bevindt.

Onderzoek de gevolgen voor deze gebieden en houd daarbij rekening met externe werking en met cumulatie. Houd bij vogels rekening met pendelbewegingen tussen foerageergebieden en slaapplekken. Breng de eventuele (cumulatieve) effecten van emissies in beeld.

¹⁵ Zoals in het bestaande deel van Kloosterveen, de Norgervaart en het Fochteloërveen.

Laat zien hoeveel ontwikkelingsruimte uit het Programma Aanpak Stikstof voor de depositie-toename door dit plan nodig is, hoeveel ontwikkelingsruimte daadwerkelijk is gereserveerd en hoe de te reserveren ruimte is bepaald.¹⁶

Als niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor één of meer Natura 2000-gebieden, geldt dat een Passende beoordeling opgesteld moet worden.¹⁷

Gevolgen voor beschermde soorten

Beschrijf welke soorten die door de Wet natuurbescherming¹⁸ worden beschermd en door het voornemen kunnen worden beïnvloed, in het studiegebied te verwachten zijn. Geef aan waar deze soorten voorkomen, welk beschermingsregime geldt, welke ingreep-effectrelatie (bijvoorbeeld geluid) te verwachten is en wat de gevolgen voor de gunstige staat van instandhouding kunnen zijn. Breng (indien aan de orde) mitigerende maatregelen in beeld.

Ga specifiek in op mogelijke gevolgen voor de Kraanvogel en dus niet alleen op gevolgen voor de kwalificerende soorten die bij de beschrijving van Natura 2000-gebieden zijn beschouwd. Beschrijf of intensivering van het gebruik van recreatiepaden door de uitbreiding van de wijk kan leiden tot een negatief effect op deze zeer verstoringsgevoelige soort.

4.6 Landschap en cultuurhistorie

Geef in het MER:

- een beschrijving van aanwezige cultuurhistorische en landschapselementen en hun samenhang;
- een beeld van de toekomstige inrichting (groen, water en bebouwing), als basis voor de effectbeschrijving van de varianten;
- een beschrijving van eventuele beperkingen, randvoorwaarden of kansen die het landschap oplevert voor de te ontwikkelen activiteit;
- een beschrijving hoe de nieuwe woningen, wegen en natuur landschappelijk kunnen worden ingepast, welke nieuwe kwaliteiten met dit initiatief kunnen worden toegevoegd en welke effecten op bestaande kwaliteiten verwacht worden;
- een beschrijving van de wijze waarop bij een gefaseerde uitvoering van het voornemen ervoor wordt gezorgd dat ieder deelplan zo wordt ingericht dat er sprake is van een logische overgang van stad naar platteland.¹⁹

Voor het aspect archeologie kan grotendeels teruggerepen worden op de beschrijving uit de Plan MER Gebiedsontwikkeling Norgerbrug (Grontmij 2011).

¹⁶ Kloosterveen staat in het Programma Aanpak Stikstofdepositie (PAS) op de lijst van prioritaire projecten.

¹⁷ Onderzoek dan in de Passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van die gebieden niet aantast. Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen.

¹⁸ De Wet natuurbescherming, die sinds 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet vervangt, werkt met drie beschermingsregimes: § 3.1 Soorten van de Vogelrichtlijn, § 3.2 Soorten van de Habitatrichtlijn Bijlage IV en ten dele Bijlage V en § 3.9 een selectie van andere soorten.

¹⁹ Zie hiervoor ook de zienswijze van de gemeente Noordenveld.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen in aanvulling op de wettelijke voorschriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van Assen

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Assen

Besluit: vaststellen van een structuurvisie

Categorie Besluit m.e.r.: D11.2

Activiteit: uitbreiden van de wijk Kloosterveen met maximaal 2.500 woningen

Procedurele gegevens:

Adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 10 oktober 2016

Terinzagelegging van de informatie over het voornemen: 17 november t/m 29 december 2016

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 2 februari 2017

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. J.A.M. van Dijk

dhr. dr. J. Lembrechts (secretaris)

mw. drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

dhr. ir. R.F. de Vries

dhr. ir. P.P.A. van Vugt

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De informatie die ze van het bevoegde gezag heeft ontvangen, vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie overlegd met het bevoegd gezag, de initiatiefnemer en zijn adviseurs. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op onze website, op de pagina *Wat doet de Commissie* in het hoofdstuk Advisering. www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3165](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft kennis genomen van 5 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 3 januari 2017 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

